

kring belägna fjellarnes äverkan. På dess stränder finnas många fjellvexter, såsom: *salix lanata* L., *arabis alpina* L., *carex alpina* Sw. m. fl. På holmarna deromkring har man gjort försök med kornutsädet; men utslaget har aldrig fallit till odlarens förmon. Säden mognar icke. Vid östra ändan af samma sjö hafva äfven försök blifvit gjorda i afseende på åkerbruket, och resultaten deraf gifva anledning till förmonliga uppodlingars möjlighet, samt en glädjefull förhoppning, att odlaren i en framtid kan genom arbete och flit skörda frugten af sina mödor. Der vexer korn så väl, som på andra ställen i Lappmarken. Också finnes der ingen af ofvannämnda fjellvexter. Således ser man redan en betydlig skilnad blott på en mils distans. I Quickjock, som ligger vid vestra ändan af sjön Saggat, finnas fjellvexter i mängd; men vid östra ändan af samma sjö saknas de redan. Samma är förhållandet äfven vid sjön *Tjeggelvas* i Piteå Lappmark. Vid vestra ändan af denna sjö finnes blott björkskog, samt en ganska låg krypande tallskog på norrasidan; men, då man gått en fjerdedels mil österut, så möter man både granskog och tallskog. Här kan man icke härleda skiljaktheten i vegetation från ställenas olika upphöjning öfver hafvet, emedan den ena ändan af sjön måste vara lika högt uppsatt i atmosfären, som den andra, utan från de omkring-

stående fjellarnes kylande inflytelse uppkommer denna olikhet. Och detta är en omständighet, som ingen mennisko-förmåga kan afhjelpa. Men huru förhåller det sig egentligen med myror och kärr?

### §. 38.

Hvarje människa, äfven den enfalligaste nybyggare, vet det af erfarenheten, att att åkerbruk i grannskapet af myror och kärr icke kan ega bestånd. De naturkunni-ge förklara oss orsaken härtill. —

Allt nog, det är sannt, det veta vi. Men kunna icke dessa myror bortskaffas? Kunna de icke förvandlas till åkrar, ängar och frugtbärande fält? Och skola icke verkningarna upphöra: köld och frostländhet, då orsakerna, myrorna, blifvit undanröjda? Ja! det tro vi. Det hafva vi hört omtalas vara skedd fordomsdags och se vi ännu ske på många ställen. Men det kostar på, att grafva diken, plöja, rödja och bränna. Det smakar bättre att jaga och dessimellan ligga hemma i maklighet. — Men se, hvilket oråd! Då sjöarne vägra sin välsignelse, och skogarnes sina villebråd, då ligger den uslingen och gnager på sitt barkbröd och svälter inpå bara benen. Men så gör icke den idoge, som arbetar i sitt anletes svett. Ett oförtrutet arbete öfvervinner allt.